

EXPERIENȚE DE IMPLEMENTARE A INVESTIGAȚIILOR EXPERIMENTALE ÎN PREDAREA PSIHOLOGIEI ÎN ȘCOALA SUPERIOARĂ

Silvia BRICEAG, dr., conf.
Universitatea de Stat „A. Russo”

Forma cea mai organizată a procesului educațional este învățămîntul. Actualmente, el are una dintre cele mai prioritare roluri în formarea tuturor dimensiunilor de personalitate. Investiția în personalitate, care la moment este recunoscută una dintre cele mai fiabile este realizată prin investiția în învățămînt. Calitatea procesului educațional, fiind expectată atît de cei ce îl organizează cît și de cei care se pregătesc pentru un domeniu concret de activitate profesională este punctul pe care se axează corelația dintre cerere și ofertă.

Integrarea și afirmarea profesională a actualului absolvent universitar necesită o pregătire de performanță. Astăzi instituția de învățămînt superior își centrează atenția nu atît pe conținuturile procesului educațional, cît pe rezultativitate. O astfel de strategie optează pentru formarea comportamentului și nu doar pentru achiziționarea diverselor informații, procesul fiind centrat pe activitatea studentului, renunțîndu-se la academismul tradițional axat mai mult pe expunerea profesorului.

Competitivitatea viitorului specialist în domeniul psihologiei este asigurată de o pregătire de performanță realizată prin intermediul îmbinării eficiente a disciplinelor de studiu.

Planul cadru înserează cîteva compartimente care se îmbină logic și logic și de rînd cu alte principii, respecta și principiul ierarhizării valorii disciplinelor în formarea viitorului specialist în acest domeniu.

Primul compartiment presupune acumularea informației științifice, teoretice prin intermediul disciplinelor fundamentale. Compartimentul doi are ca scop formarea abilităților tipice domeniului de activitate profesională și în sfîrșit compartimentul trei presupune formarea capacităților de transfer a cunoștințelor teoretice prin intermediul disciplinelor specializate opționale. Aceste discipline au menirea de a forma competențe în domeniul psihologiei, or a nume competența constituie finalitatea procesului de învățămînt.

Respectînd principiul menționat anterior și în deosebi cu scopul formării competențelor profesionale la viitorii specialiști în domeniu psihologiei propunem o serie de cursuri și seminare speciale. Cele mai reprezentative și actuale fiind: "Stresul din perspectiva psihologică", "Tainele personalitatii - limite de descoperire", "Dificultăți relaționale - abordare terapeutică", "Imagine de sine și succes" etc. Tematica acestora se selectează respectînd o serie de exigențe, printre care una foarte importantă în opinia noastră. Care anume ?

Explicăm: studenții de la specialitatea "psihologie" realizează la finele procesului de învățămînt teze de licență, ore știut faptul că realizările investigaționale ale unei teze de licență au atît valoare teoretică cît și aplicativă. Tocmai de aceea, respectînd principiul continuității și al "ecoului" (aut)am conchis că implementarea realizărilor investigaționale ale acestora în predarea cursurilor speciale ar fi destul de benefică. Pentru exemplificare prezentăm o atare experiență la cursul special "Stresul din perspectiva psihologică". Acest curs inserează atît informație de ordin științific-teoretic cît și investigațional obținută de pe urma realizării tezelor de licență în care s-a abordat problema stărilor psihice, a stresului în diferite medii -didactic, penitenciar etc., integrînd pregătirea profesională a viitorilor specialiști în domeniu psihologiei. Se constituie cursul din cîteva compartimente: a) date conceptuale, b)cauze, c)efecte, d)remedii.

La primul compartiment am sistematizat informații cu referință la conceptul de stres, stres și adaptare, strers-distres-eustres, diagnostic al stresului psihic. La al doilea compartiment am anexat informații despre agenții stresori psihogeni, clasificarea agenților stresori, vulnerabilitatea la stresul psihic. Pentru urmatoarele două compartimente am selectat o gamă variată de date obținute de pe urma realizărilor investigaționale despre care pomenisem anterior. La compartimentul trei am atenționat asupra unor așa momente cum ar fi: modificările psihocomportamentale reversibile în caz de distres, stresul psihic și sănătatea, tulburări psihosomate, stresul și adaptarea.

O implicație deosebită a realizărilor investigaționale s-a produs la compartimentul al patrulea. Trebuie să subliniem că a fost selectată și sistematizată o gamă variată de activități - remedii antidistres care au fost propuse de studenți în tezele de licență (respectînd dreptul de autor) de rînd cu programele antidistres existente în literatura de specialitate.

În aceeași manieră cu diferit grad de implementare a realizărilor investigaționale s-a procedat și la celelalte cursuri speciale .

Experiențe de implementare a investigațiilor experimentale realizate de studenți am aplicat și la cursul universitar "Psihologie pedagogică". Am selectat unele teme care direct presupun existența unei baze informațional - investigaționale, cum ar fi tema "Libertatea în educație". Anticipat studenții au investigat independent problema libertății în educație (cum percep libertatea în educație cadrele didactice elevii de diferite vârste și părinții acestora). La lecțiile practice, formînd 3 echipe, ei prezentau datele propriilor investigații, organizau comparații, își expuneau opiniile și le argumentau.

Ținem să menționăm, că valoarea unor așa intenții de implementare a propriilor investigații la lecțiile seminare a fost înalt apreciată de însăși studenți.

Atare experiențe de efectuare a lecțiilor practice crează reale oportunități pentru formarea capacităților de transfer, în esnță contribuind la formarea viitorului specialist în domeniu.

La fine am încrca să facem unele punctări vis-a vis de această experiență: atunci cînd studentul se percepe actor al procesului educațional, aceasta îi sporește activizmul și real îi crează formidabile oportunități pentru evaluare, obținere de succes și în final-afirmare. Or, succesul unui proces depinde în mare măsură de activizmul actorilor sai.